

העם עליה וקוז בה

מפא"י השבוע כאשר נודע כי ג'ואיש אובי זרבר פירסם טקופ: שבן-גוריון רצה לי אחרונה לפרוש לשדה-בוקר, חיתור על כך רק אחרי היסוסים רבים.

ג'ואיש אובזרבר הוא יצור מוזר. עורכי הוא בין קמחי, שאינו ידוע בשל דבקותו הקנאית לאמת. מימוגו בא מידי ההסתדרות הציונית, הכפופה לנחום גולדמן, ואילו ידיעותיו באות מפי שמעון פרס ושוחי. השבועון היהודי הלונדוני הגו, למעשה, בטאון גלוי של קבוצת נצריה-חצר וצמרת משרד-הבטחון.

מדוע היה פרס מעוניין להפיץ את הסיפור על התפטרותו של בן-גוריון? הסביר עסקן מפא"יי אהז, שאינו חובב אותו: "אצה הדרך לפרס. אין לו זמן. כמו יור" שים רבים, אין לו סבלנות לחכות עד ליום הירושה".

היתה זאח דעתם של רבים בצמרת מ"פא"י. הם סברו כי הידיעה המפוקפקת הוד" לפה על-ידי אנשי פרס, על-ימנת להגביר את הרושם כי פרס עומד בקרוב להיות השליש הכליכול הבלעדי של מערכת-הבט"חון. גם זו דרך לרכוש ידידים ולהצליח בתכרה הפוליטית של ישראל.

להרוס עד היסוד. היתה גם סברה אחרת. היא נגעה לרוח רפאים ששמה פנחס לבון.

לבון עומד להוציא דרשבועון רעיוני בשם מן-היסוד. הדבר לא היה מרעיש צור למות, לולא יצרו לו אייבוי פרסומת אד"רה. הניחושים של תגובת בן-גוריון מילא את העתונים, הפכו את הבטאון לנושא מרתק.

לשוא יעצו כמה מראשי מפא"י לעבור על העניין לכדריהיום. "מה יש ללבון לי הגיד? כל מה שהוא אומר, נאמר ביתר חריפות על-ידי אחרים" טענו מאיר (מ"ר ריק"י) בראלי, אחד מדוברי קבוצת פרס" דייק, אף כתב מאמר ארוך בדבר, האשים את חסידי לבון בכך שהם מעתיקים את רעיונות הפעולה השמית ומפ"ים.

אולם בן-גוריון שונא כיום את לבון שינאת-ממת. הוא ראה בדרה-שבועון אמצעי אידיאלי להשגמת הומו: להביא לגירושי הרשמי של לבון ממפא"י, ולחסל בצורה זו כל סיכוי של לבון להתחרות על הירושה כשיירד הוא עצמו מן הבמה. לבון יהיה ליבנה שני, אחרי שנגרש אותו" הבטיחו אנשי פרס.

על כן פקד בן-גוריון על פרס לגנוז את תוכניתו להוציא שבועון משלו, בשותפות עם ג'ואיש אובזרבר, הסיסמה היתה עתה: מי שמוציא בטאון "בלדני", חותר חתה המפלגה.

השמועות הדלופות על פרישת בן-גוריון נודעו, לפי סברה זו, להכשיר את הקרקע לסיבוב האחרון נגד לבון, כמו איומי הפרשה של בן-גוריון בשיא הפרשה. הן באו להזהיר את עסקני מפא"י: אם לא תגרשו את לבון ותהרסו אותו עד היסוד, עלוג בן-גוריון ללכת.

מפלגות

דרוש: יורש

"איו ספק שרבים מאוד, שאינם חברי אחדות-העבודה, יעטערו אף הם בכנות אם יפרוש יצחק בן-אהרון מן התפקיד שמילא במסירות ובכישרון..."

לא כל שר, המתפטר מן הממשלה, זוכה לשבח כזה מעל צמודי דבר, בטאון ה"כפון למפלגה יריבה, אך שבח זה לא בא במקרה: בעיני רבים, קרוב בן-אהרון לי מפא"י יותר מאשר לאגף השמאלי של מפלגתו שלו.

כן לזקן. הדבר התבטא בעצם צורת ההתפטרות. מפלגתו המופתעת ביקשה ממנו להשהות אותה לפחות לשבועיים, כדי ליסיים עד אז את הביורורים הפנימיים ול"הודיע את שמו של היורש יחד עם ההת"פטרות עצמה. בן-אהרון סירב בתוקף.

אולם כאשר באה אותה בקשה מפיו של דויד בן-גוריון, מסיבות אחרות, הסכים בן-אהרון. התפטרותו הרשמית נדחתה לשבוע עיים.

אחדות-העבודה לא יכלה לנצל שהות זו. לא היה לה מועמד טבעי ובעל-יצין לכהונה הרמה.

קישוי קטן. הסיבה לכך טמונה בעצם השתתפות אחדות-העבודה בממשלה. מבהי נת רוח המפלגה, מסורתה והאידיאולוגיה הרשמית שלה, השתתפות זו גובלת עם שערוריה, שהרי מגיני וגמור עם ממשלה זו (המשך בעמוד 7)

"אין זה אמת שיהודי אלגיריה אינם באים לישראל מפני שהם חוששים מפני הפליה עדתית" מכריו זלמן שרגאי, המנהל המ"זוקן של מחלקת-העליה הסוכנותית.

יתכן שהוא שיכנע את עצמו ואת מאזי"ניו. אך העובדה נשארה: יהודי אלגיריה חוששים לבוא לישראל. רבים מהם מתכ"ר ננים להגר, בסכרם כי עמדת הקהילה הי"הודית בימי מלחמת-השיוורור האלגירית, והזדהותה הקיצונית עם המנהג האירופי, לא יאפשרו להם להשתלב באלגיריה ה"חדשה.

אולם רובם המכריע של יהודים אלה מת"כונן להגר לצרפת. מדוע?

אהבה ושינאה. הגירה היא המיד תהליך קשה ומכאיב. נוח יותר להגר לארץ ששפתה שגורה בפי המהגר. יהודי אל-גיריה דוברים צרפתית, והם בטוחים כי ממשלת צרפת תעשה מאמצים גדולים למען קליטת האירופים שייצאו מאלגיריה.

יתר על כן, בשנים האחרונות עודדה ישראל עצמה את הנוער היהודי באלגיריה להזדהות עם צרפת והצרפתים. הנוער, ה"תומך כיום באו"הא"ס, קשור בצרפת יותר מאשר בישראל.

אלה סיבות חשובות. אך אין הן מספיק קות כשלעצמן. יש גם גורמים הפועלים בכיוון הפוך. תושבי צרפת החלו מתעבים את אחיהם החוזרים מאלגיריה, שרק 20 אהון מהם הם צרפתים אמיתיים. את ה"יהודים הם אהבים עוד פחות.

מישטר אשכנזי. הגורם העיקרי נר"גע, על כן, לאחירה הציבורית של ישראל. מה יחסו של ציבור זה לצפון-אפריקאים? למרות כל ההכחות הרשמיות, הטישטוש וההסחאה, קיימת בארץ הפלייה מחפירה לרעת הצפון-אפריקאים. הפליה זו אינה נחלת הממשלה בלבד, היא אהזה בחוגים רחבים של הציבור. היא התבטאה ביחס הציבור למאורעות ואדיס-אלבי, ביחסים שכינו לבינה, באלף-ואחת הופעות קטנות אחרות. המישטר בישראל הגו, בעיקרו, מישטר אשכנזי מובהק.

בפאריס ממלאים יהודים אלגיריים תפקי"דים נכבדים ביותר, וקא עולה על דעת איש להאמין שהם נהוטים. אהדים מהם הפכו עהונאים ידועי-שם ורבייה-שפעה, אהריב תופסים עמדות חשובות בחיי-הרות. ואילו בישראל, לא הגיע כמעט אף צפון-אפריקאי אחד לעמדת-השפעה כלשהי.

אורחים רבים במדינה דוגלים ברעיון ה"עלייה ההמונית, אך שומרים בלבם סינה תתי-הכרתית נגד העולים, בייחוד הצפון-אפריקאים. אם רוצה המדינה לקלוט באמת רבבות עולים מאלגיריה, היא תצטרך לסנות יחס זה.

לא תהיה זאת הכרעה בדרג ממשלתי. כל אורח ישראלי יצטרך להחליט בפני עצמו.

ראש הממשלה

פיזיון חוזר

"עשרה סוסים לא יחזירו את דויד בן-גוריון לשדה-בוקר!" זוהי הודעה השוררת זה מכבר בצמרת המדינה. בן-גוריון לא יתפטר ממישרתו, כל עוד יש לו אפשרות גופנית כלשהי לכהן בה.

כדוע? קודם כל, מפני שלמד לקח מ"פרישתו הקודמת, או, בשלהי 1953, פרש מסיבה תכסיתית. הוא האמין כי המדינה לא תוכל להתקיים בלעדיו, וכי העם ה"מיואש יחזירו במהרה, אולם המדינה הח"זיקה מעמה, העניינים התנהלו כסידרם, והיתה דרושה הקנוייה העכורה של פרשת"לבון כדי להתור את בן-גוריון למעונו.

אין לבן-גוריון כל חשק לחזור על נסיון עגום זה.

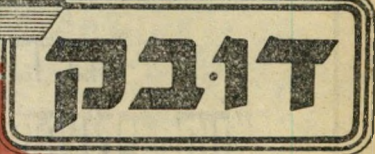
יתר על כן, ספק אם פרישה תועיל לבן-גוריון גם מבחינה בריאותית. אמנם ניכרים סימני הגיל (75) בבן-גוריון, ולעיתים נדמה כאילו שוב אינו שולט בעניינים. אך למ דעת הרופאים, טובה המתחות של התפקיד מן הבטלה של הפרישה. איש כמו בן-גוריון, שהיה פעיל כל ימי חייו, עלול לאבד במהרה את כושרו הבריאותי, אם לא יהיה לו מה לעשות.

אף יתכן כי הסיבה העיקרית היא אחרת. בן-גוריון יודע לשנוא. הוא לא יפרוש לעולם, מחשש פן תיפול הממשלה לידי העסקנים השנואים עליו.

פרס"סקופ. לכן נהמהו רבים בצמרת

היא כמובן הטובה מכולן

פקידים!
תלמידים!
סמורטמים!
הרשמו עוד היום לקורס החדש לי

קצרנות
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב.אולפן גרג' (GREGG).
המנהל: ח. בריקמא (קמפינסקי)
תל"א א"ב: רחוב גורדון 5.
חיפה: בכיתחספר, במעלה,
רחוב שמריהו לוי 30.
ה צ ל ה ה מ ו ב ט ח ת !

אנו קונים
מצלמות ואביזריות
במחירים טובים!
העתקות מסמכים
במהירות (בו במקום)
באיכות
בטודיות
כל המצגם מעשיר את חייו

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלונ 31

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי המערכת והמיהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • זען מברקי: עולמפרס • דפוס משה בע"מ, ת"א, פינ 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.